

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300200517
за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от
Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.
за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на т. 8 от Решение № 417 на Сметната палата от 18.10.2018 г. и издадена Заповед № ПК-03-02-006 от 12.07.2021 г. на заместник-председател на Сметната палата е осъществен контрол по изпълнението на препоръките от одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.

Окончателният доклад за извършения одит е изпратен до министъра на земеделието, храните и горите и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ на 25.10.2018 г.

В резултат на извършения одит към министъра на земеделието, храните и горите са дадени 6 препоръки. Към изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ са дадени 4 препоръки. Срокът за изпълнение на препоръките е до 30.09.2019 г.

В определения срок, от министъра на земеделието, храните и горите и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ не е изпратено уведомление до председателя на Сметната палата за предприетите мерки и действия за изпълнението на дадените препоръки, с което не са спазени изискванията за писмено уведомяване в рамките на срока за изпълнение по чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата.

В рамките на осъществения контрол за изпълнение на препоръките, министърът на земеделието, храните и горите с писма вх. № 04-09-21/2018 г. от 26.07.2021 г.¹ и вх. № 04-09-21/2018 г. от 29.07.2021 г.² представя информация и документи, удостоверяващи изпълнението на дадените от Сметната палата препоръки, а с писмо вх. № 70-00-23 от 26.07.2021 г. е получена информация и документи и от изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“.³

Проверката има за цел да установи съответствието между дадените препоръки в доклада по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от министъра на земеделието, храните и горите и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ и действително предприетите мерки по изпълнението на дадените препоръки.

РЕЗУЛТАТИ

I. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към министъра на земеделието, храните и горите е установено:

По препоръка 1. *Да предприеме действия за приемане на национален стратегически документ за развитие на биологичното земеделие в България.*⁴

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел I, точка 1, подточка 1.1.3. от одитния доклад, че национални цели с количествени измерители и идентифицирани приоритетни области за развитие на сектора не са определени за програмен период 2014-2020 г., тъй като към 15.11.2017 г. не е приет стратегически документ и/или национален план за биологично земеделие за програмния период.

¹ Одитно доказателство № 1;

² Одитно доказателство № 2;

³ Одитно доказателство № 3

⁴ Част Констатации и оценки, Раздел I, т. 1.1.3.

В изпълнение на препоръката със заповед № РД 08-9 от 03.07.2019 г. на министъра на земеделието, храните и горите е одобрен „Национален план за действие за развитие на биологично производство“.⁵ Документът е достъпен на интернет страницата на Министерство на земеделието, храните и горите.⁶ В одобрения Националния план са определени национални стратегически цели за развитие на биологичното производство до 2027 г., както и подцели и дейности за тяхното реализиране, отговорни институции, срокове и индикатори.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2. *Да предприеме действия за изграждане на единна информационна система с осигурен достъп на заинтересованите лица, съдържаща информация за всички оператори в система на контрол, както и всички производствени единици в стопанството.*⁷

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че изграждането на единна информационна система, съдържаща информация за всички оператори в система на контрол, както и всички производствени единици в стопанството и създаването на функционалност за автоматично извличане на информация, необходима за калкулация на плащанията на бенефициентите по мярка 11 може да улесни извършването на административните проверки, намали административната тежест, ограничи допускането на технически грешки от контролиращите лица и подобри контрола по цялата верига.

В съответствие с изискванията на Наредба № 5 от 3 септември 2018 г.⁸ за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица, министерството на земеделието, храните и горите следва да създаде и поддържа публичен електронен регистър на лицата, които извършват производство, преработване, съхранение и търговия на земеделски продукти и храни, произведени по правилата на биологичното производство, включително подизпълнителите.

В изпълнение на дадената препоръка, със заповед № РД 09-835 от 20.08.2019 г.⁹ на министъра на земеделието, храните и горите на 04.09.2019 г. е пуснат в експлоатация Електронен регистър на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин, включително подизпълнителите, и на лицата, които осъществяват контрол за съответствие на биологичното производство.¹⁰ Регистърът е публичен, като по този начин е предоставен достъп на всички заинтересовани лица. На

⁵ Одитно доказателство № 1

⁶ Национален план за действие за развитие на биологично производство - https://www.mzh.government.bg/media/filer_public/2020/03/12/bio-nacionalen_plan_do_2027_2.pdf

⁷ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.2.

⁸ чл. 45, ал. 1 от Наредба № 5 от 3 септември 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица, издадена от министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 75 от 11.09.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., изм. и доп., бр. 93 от 09.11.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., бр. 35 от 30.04.2019 г., в сила от 30.04.2019 г., бр. 33 от 07.04.2020 г.;

⁹ Одитно доказателство № 2

¹⁰ [БАЗА ДАННИ на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин \(government.bg\)](https://www.government.bg)

Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция е осигурен достъп и се предоставя информация за инспекциите и наложените мерки по чл. 48, ал. 6 от Наредбата.¹¹

Препоръка 2 е изпълнена.

По препоръка 3. *Да предприеме действия за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни с цел изпълнение на изискванията по раздел II, т. 2 от Правила за поддържане, достъп и попълване на база данни на производители, преработватели и търговци на земеделските продукти и храните, произведени по правилата за биологичното производство.*¹²

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 2, подточка 2.2.2. от одитния доклад, че в Правила за поддържане, достъп и попълване на база данни на производители, преработватели и търговци на земеделските продукти и храните, произведени по правилата за биологичното производство, одобрени от министъра на земеделието и храните, са описани съдържанието, реда за попълване, поддържане, съхранение и достъп до електронната база данни. Базата данни е създадена да улесни процесите на контрол, навременно информиране и статистическа обработка на данните за развитието на сектора на биологично производство в България. Основното предназначение на базата данни е осигуряване на прозрачност при извършване на дейностите по изпълнение на нормативната уредба за биологично производство и публичност на информацията за броя и актуалността на дейностите на операторите и/или подизпълнителите. Разграничен е достъпът и отговорностите на ръководния и експертния състав на отдела до базата данни, в т. ч. административния достъп, управлението на информацията и достъп с права за справки. Посочено е, че достъпът до различните нива се предоставя на отговорни служители. *Въпреки това, отговорност за работа и поддържане на базата данни в актуално състояние, както и предоставяне на различни нива на достъп до базата данни не са възложени с административен акт на експерт/експерти от отдела, както и в длъжностните характеристики на ръководителите и служителите от отдела не са въведени преки задължения.*

Във връзка с изпълнението на препоръката, министърът на земеделието, храните и горите е посочва, че¹³ достъпът на служителите до базата данни се основава на различните профили с права на достъп до различни нива на електронния регистър, а именно:

- администратор;
- експерт;
- администратор или експерт с допълнителни права за извършване на редакции.¹⁴

Със заповед № РД09-501/26.06.2020 г. е утвърдена Процедура за промяна на данни и/или извършване на корекции в Регистъра на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по правилата за биологично производство.¹⁵ В Раздел IV от процедурата „Видове профили. Права за въвеждане, промяна и извършване на корекции на данни в регистъра. Ред за промяна на данни и корекции в регистъра“ са описани видовете профили и съответно правомощията за „администратор“, „експерт“,

¹¹ Одитно доказателство № 1;

¹² Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 2, подточка 2.2.2. от одитния доклад;

¹³ Одитни доказателства № 1 и № 2;

¹⁴ Одитно доказателство № 1;

¹⁵ Одитни доказателства № 1 и № 2;

„администратор или експерт с допълнителни права“, „извършване на корекции от служители на „Информационно обслужване“ АД“, „извършване на корекции в Регистъра от Контролиращите лица“ и прекратяване на достъп до Регистъра при прекратяване или промяна на служебното правоотношение на служител от дирекция „Биологично производство“.¹⁶

От министъра на земеделието, храните и горите не е предоставена информация за предприети действия по изпълнението на препоръката за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни, поради което препоръката не може да се оцени като изпълнена.

Препоръка 3 е частично изпълнена.

По препоръка 4. *До изграждането на единна информационна система, да се определи отговорното структурно звено и длъжностни лица за изпълнение на изискването на чл. 49, ал. 3 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ по приемане и съхранение на заверените разпечатки на въведените в електронната система данни.¹⁷*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че в МЗХГ не са утвърдени специфични механизъм/процедура за изпълнение на посочените изисквания от наредбата за прилагане на мярка 11, с които да е въведена отговорност на структурно звено и длъжностни лица.

С цел оптимизиране на процеса по обработка на въведените данни в електронната система по чл. 49 от Наредба № 4 от 2015 г., функционирането и достъпът до нея следва да се уреждат със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ–РА, като Контролиращите лица изпращат в ДФЗ–РА заверена разпечатка на въведените в СВДВИ („Системата за въвеждане на данни от външни институции“) данни в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 2. В Министерство на земеделието, храните и горите не се приемат разпечатки от въведените данни в електронната системата по чл. 49 от Наредбата.¹⁸

След дадената препоръка в одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г., са извършени изменения на чл. 49 (както и в чл. 49, ал. 3 в частност) от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, като през 2018 г. с извършено изменение на чл. 49, ал. 3 от наредбата¹⁹, правомощията по приемане и съхранение на заверените разпечатки на въведените в електронната система данни, се прехвърлят от МЗХГ на ДФЗ. В тази връзка дадената препоръка не подлежи на изпълнение от МЗХГ.

Препоръка 4 не подлежи на изпълнение.

¹⁶ Одитно доказателство № 2;

¹⁷ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.2.

¹⁸ Одитно доказателство № 1 ;

¹⁹ ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г., бр. 18 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.;

По препоръка № 5. *Да предприеме действия за ускоряване изграждането на информационен модул за мониторинг за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.*²⁰

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел III, точка 1, подточка 1.1. от одитния доклад, че в ПРСР 2014-2020 г. е предвидено изграждане на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, с възможности за: обобщаване на информацията от заявленията за кандидатстване и заявките за плащане; отчитане в реално време на всички индикатори по индикаторен план и мониторинговите таблици; напредъка в разплащането на средствата; остатъчните бюджети по мерките; резултата от изпълнението на мерките, с цел автоматично извеждане на достоверни стойности за индикаторите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, за продукт, финансовите и целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение. Разработването на информационния модул за мониторинг следва да се извърши от ДФЗ-РА, съгласувано с УО. Към 07.11.2017 г. няма изграден и функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.

От министъра на земеделието, храните и горите е посочено²¹, че в изпълнение на Предварително условие 7 от Споразумението за партньорство²², от страна на УО на ПРСР 2014-2020, в периода Декември 2015 г. - Януари 2016 г. е сключен договор с външен експерт за изготвяне и попълване на макетите с метаданни, изготвени от Националният статистически институт (НСИ) за целевите показатели, целта на който е да се изработят бланки за метаданни в контекста на ПРСР 2014-2020 г. В хода на разработка на макетите е установено, че основна част от данните се събират на основа база данни (ИСАК), находяща се и администрирана от ДФЗ-РА. НСИ изпълнява проект „Изграждане на статистическа база и на информационна система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика“ по Оперативна програма „Добро управление 2014-2020 г.“. Проектът следва да е приключил на 31.12.2019 г., като основната дейност по него е свързана с разработването и внедряването на Информационна система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика - „Мониторстат“. Предвидено е системата да се интегрира с ИСУН 2020 и ИСАК, с цел осигуряване на възможност за осъществяването на електронен обмен на данни между тях. В допълнение, през 2018 г. и 2019 г. са проведени работни срещи с Държавен Фонд „Земеделие“ – РА, на които е обсъден ангажиментът, разписан в ПРСР 2014-2020 г. за разработка на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, а като първи етап, от страна на ДФЗ-РА е обозначено разработване на регистър в ИСАК, във връзка с напредъка по Рамката за изпълнение на ПРСР 2014-2020 г.

Към 30.06.2021 г. все още няма изцяло функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.²³

Препоръката № 5 не е изпълнена.

По препоръка № 6. *Да предприеме действия за анализиране на възможностите при нов прием на заявления за подпомагане по мярка 11 и/или при планиране на други мерки за*

²⁰ Част Констатации и оценки, Раздел III, т. 1.1.;

²¹ Одитно доказателство № 1;

²² Споразумение за партньорство Приложение № 4, юли 2014 г. [BG Partnership Agreement July 2014 annex 4.pdf](#)

²³ Одитно доказателство № 1 ;

*подпомагане на биологичното земеделие в България да се предвидят допълнителни критерии, които да способстват за развитието на биологичното земеделие и за полагане на необходимите грижи и земеделски практики.*²⁴

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.4. от одитния доклад, че приетите изисквания по мярка 11 „Биологично земеделие“ позволяват на бенефициентите да получават компенсаторно плащане, без да се стремят към получаване на добиви. Тъй като в резултат от проверките на място е установено, че в повече от случаите, отглежданите съгласно изискванията за биологично производство култури са обрасли с плевели, от което може да се направи извод, че събраната реколта е минимална или никаква. Това води до заключението, че основният стимул на по-голяма част от проверените на място земеделски стопани да участват по мярка 11 е получаването на компенсаторното плащане, а не развитието на биологичното земеделие.

От министъра на земеделието, храните и горите е посочено²⁵, че първият нов прием по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. е реализиран през 2020 г., който е базиран на прехвърляне на средства към бюджета на мярката с цел осигуряване на финансов ресурс за прием на нови заявления и предоставяне на възможност за удължаване на не приключили 5-годишни ангажименти през 2019 г.

Финансовото подпомагане е насочено към площи/животни/пчелни семейства, които са с биологичен статус към 31.12.2019 г. и не са участвали в ангажимент по мярката.

Задълженията на контролиращите лица по чл. 48 от Наредба № 5 от 2018 г.²⁶ да издават писмено доказателство по смисъла на чл. 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 834/2007 на оператор, съответно подизпълнител, с който има сключен договор за контрол и сертификация, в т.ч. с налична и информация за количество произведена продукция, допринасят за подходящо насочване на средства по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. през 2020 г., когато са поемани нови 5-годишни ангажименти (приключващи в края на 2024 г.).

Предвид констатацията, че значителна част от постоянно затревените площи се заявяват без животни е въведено изискване на наличие на животни и гъстота по направление „Биологично растениевъдство“ от 1ЖЕ/2ха, като животните следва да са сертифицирани и преминали периода на преход към биологично производство.²⁷

През 2021 г. е реализиран вторият прием на заявления за подпомагане, в т.ч. прием по подмярка 11.1. „Плащания за преминаване към практики и методи за биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020. В тази връзка отчитайки, че делът на заявената сума за трайни насаждения в направление „Биологично растениевъдство“ от мярка 11 „Биологично земеделие“ е над 40 на сто, е въведено изискване²⁸ за новозаявените площи в групата на

²⁴ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.4.;

²⁵ Одитно доказателство № 1;

²⁶ Наредба № 5 от 3 септември 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица, издадена от министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 75 от 11.09.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., изм. и доп., бр. 93 от 09.11.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., бр. 35 от 30.04.2019 г., в сила от 30.04.2019 г., бр. 33 от 07.04.2020 г.;

²⁷ чл. 21, ал. 9 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, изм. и доп. ДВ бр. 38 от 24.04.2020 г. –

²⁸ чл. 14, ал. 1, т. 10 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.)

трайни насаждения да се предоставя оценка, удостоверяваща, че трайните насаждения са в периода на плододаване по Наредбата за базисните цени на трайните насаждения.^{29 30}

Определени са специфични изисквания за някои дейности и направления като животновъдството и трайните насаждения, но не за всички земеделски дейности и направления по мярка 11, които да способстват за развитието на биологичното земеделие.

Препоръка 6 е частично изпълнена.

II. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ е установено:

По препоръка 1. *Да създаде функционалност за автоматично извличане на информация, необходима за одобряване, калкулация и оторизация на бенефициенти по мярка 11 „Биологично земеделие“, след изграждане на единна информационна система между МЗХГ и ДФЗ-РА.³¹*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че изграждането на единна информационна система, съдържаща информация за всички оператори в система на контрол, както и всички производствени единици в стопанството и създаването на функционалност за автоматично извличане на информация, необходима за калкулация на плащанията на бенефициентите по мярка 11 може да улесни извършването на административните проверки, намали административната тежест, ограничи допускането на технически грешки от контролиращите лица и подобри контрола по цялата верига.

От изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ-РА) се посочва³², че с писмо министърът на земеделието, храните и горите уведомява ДФЗ-РА, че е създаден и функционира електронен регистър на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин, както и на лицата, които осъществяват контрол за съответствие на биологичното производство, считано от 04.09.2019 г.³³ В тази връзка в ИСАК е разработена функционалност за автоматично извличане на данни от този регистър и адаптирането им в автоматичните алгоритми за изчисляване на финансовото подпомагане по направленията от мярка 11 със заявки № 18530, 18575, 18579 и 18580.³⁴ Посочените заявки са за създаване на функционалност за:

- получаване на данни, които да се използват при калкулиране на финансовото подпомагане по направленията от мярка 11 „Биологично земеделие“;
- извършване на калкулация и оторизация на заявленията по мярка 11 направление „Биологично растениевъдство“ за кампания 2019 г.;
- извършване на калкулация и оторизация на заявленията по мярка 11 направление „Биологично животновъдство“ за кампания 2019 г.;

²⁹ НАРЕДБА за базисните цени на трайните насаждения (Загл. изм. - ДВ, бр. 107 от 2000 г.);

³⁰ Одитно доказателство № 1;

³¹ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.2.;

³² Одитно доказателство № 3;

³³ [БАЗА ДАННИ на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин \(government.bg\)](http://www.government.bg)

³⁴ Одитно доказателство № 3;

При калкулиране на заявленията се използват извлечените данни от биологичния регистър на МЗХГ, като същите се сравняват с въведените данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ (СВДВИ), поддържана от ДФЗ-РА и при установяване на несъответствие между данните относно спазването на дадено изискване по данните, въведени в СВДВИ и данните от регистъра, поддържан от МЗХГ, се приема, че е налице неспазване на изискванията.

Препоръка 1 е изпълнена.

По препоръка 2 *Да предприеме действия съвместно с УО на ПРСР за ускоряване изграждането на информационен модул за мониторинг за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.*³⁵

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел III, точка 1, подточка 1.1. от одитния доклад, че в ПРСР 2014-2020 г. е предвидено изграждане на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, с възможности за: обобщаване на информацията от заявленията за кандидатстване и заявките за плащане; отчитане в реално време на всички индикатори по индикаторен план и мониторинговите таблици; напредъка в разплащането на средствата; остатъчните бюджети по мерките; резултата от изпълнението на мерките, с цел автоматично извеждане на достоверни стойности за индикаторите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, за продукт, финансовите и целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение. Разработването на информационния модул за мониторинг следва да се извърши от ДФЗ-РА, съгласувано с УО. Към 07.11.2017 г. няма изграден и функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.

От изпълнителния директор на ДФЗ-РА е посочено³⁶, че са предприети действия по създаване на допълнителен модул, на който да се зарежда необходимата информация (заявка № 14640). Към 31.07.2021 г. въпросния модул не е създаден, като необходимата информация за мониторинг и проследяване на напредъка на ПРСР 2014-2020 се изпраща ежеседмично до УО.³⁷

Препоръка 2 не е изпълнена.

По препоръка 3. *Да актуализира Процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ съгласно измененията в чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г.,³⁸ до изграждане на единна информационна система.*³⁹

³⁵ Част Констатации и оценки, Раздел III, т. 1.1.1.;

³⁶ Одитно доказателство № 3;

³⁷ Одитно доказателство № 3;

³⁸ При установяване на допуснати технически грешки от страна на външните институции отстраняването им се извършва като контролиращите лица, допуснали техническата грешка, попълват „Заявление за редакция на въведени данни в „СВДВИ“ по образец и го изпращат до Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, в срок до 31 декември на годината, за която се отнасят. Към заявлението се прилагат заверени копия на всички документи от извършените годишни физически проверки и допълнителни инспекции, отразяващи действителното състояние, налагащо корекцията във вече въведените данни. Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, предприема необходимите действия с оглед извършване на редакция на въведените данни съобразно допълнително предоставените документи.

³⁹ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.2.;

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че за осъществяване на комуникация и обмен на информация между ДФЗ-РА и външни институции, извършващи контрол и/или сертификация върху парцели, животни и пчелни семейства, заявени за подпомагане в ДФЗ-РА е създадена и се поддържа електронна система, в която контролиращите лица (получили разрешение от министъра на земеделието и храните по смисъла на чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС)) въвеждат данни за резултатите от извършените през текущата година проверки. Създаването на електронната система и редът за въвеждане на данни са предвидени в наредбата за прилагането на мярката и доразвити в процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ (СВДВИ). В наредбата за прилагане на мярката е поставено изискване към контролиращите лица за изпращане в МЗХ на информация за въведените в електронната система данни. Предвиден е и ред за въвеждане на редакции при установяване на допуснати технически грешки от страна на външни институции, която включва попълване от контролиращите лица, допуснали техническата грешка на „Заявление за редакция на въведени данни в СВДВИ“, по образец, което се предоставя на МЗХГ. Одобрените от МЗХГ заявления се изпращат на ДФЗ-РА за изпълнение.

От изпълнителния директор на ДФЗ-РА е посочено⁴⁰, че са предприети действия като в „Правилника на дирекция „Директни плащания“ е добавена „Процедура за одобряване/отхвърляне на заявления за редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“⁴¹, както и Процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“⁴².⁴³ Посочените документи са без дата на утвърждаване, както и към тях не е приложен акт за утвърждаването им и други документи, поради което не може да се потвърди по безспорен начин изпълнението на дадената препоръка.

Препоръка 3 не е изпълнена.

По препоръка 4. *Да се въведе с административен акт/длъжностни характеристики отговорност на длъжностни лица за изпълнение на изискванията на чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г., до изграждане на единна информационна система.⁴⁴*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г. отговорност на експерт/експерти за работа със СВДВИ не е възлагана с административен акт на ДФЗ-РА. На един експерт в отдел „ПМ214/2007-2013, М10 и М11/2014-2020“ устно е поставена задача да отговаря за въпросите възникнали във връзка със СВДВИ.

⁴⁰ Одитно доказателство № 3;

⁴¹ Приложение № 61 „Процедура за одобряване/отхвърляне на заявления за редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ към Правилник на дирекция „Директни плащания“, версия 7.0;

⁴² Приложение № 22 „Процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ към Правилник на дирекция „Директни плащания“, версия 6.0;

⁴³ Одитно доказателство № 3;

⁴⁴ Част Констатации и оценки, Раздел II, т. 1.2.;

От изпълнителния директор на ДФЗ-РА е посочено, че са предприети действия като е изменена длъжностната характеристика на няколко служители на отдела.⁴⁵ Представена е длъжностна характеристика на длъжност „старши експерт“ в ДФЗ, дирекция „Директни плащания“, отдел „Прилагане на мярка 214/ПРСР 2007-2013 и мерки 10 и 11/2014-2020“. С нея на старши експерта са вменени следните области на дейност: „Отговаря за реализирането на всички дейности, които са пряко свързани с управлението, наблюдението, оценката и контрола единствено на мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г., мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. Дейността на отдел ”Прилагане на мярка 214/ПРСР 2007-2013 и мерки 10 и 11/2014-2020“ обхваща всички функции на дирекция „Директни плащания“, конкретно свързани с мярката в това число:

–извършване на дейности по обработка, контрол и оторизация на подадените заявления по мерките;

–уведомяване на кандидатите във връзка с извършените оторизации и изплатеното финансово подпомагане по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;

–извършване на последваща обработка на подадените и оторизирани заявления по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;

–изготвяне на справки, анализи и доклади по отношение на данни от подадени заявления за подпомагане, извършени административни проверки в отдела и оторизираната финансова помощ по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;

–извършване на проверки по жалби и изготвяне на отговори до кандидати и изготвяне на становища по подадени възражения срещу уведомителни писма, касаещи мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.“

Сред преките задължения в длъжностната характеристика на служителя, е включена и дейност да „Организира стартирането на „Системата за въвеждане на данни от външни институции“ за всяка кампания и предоставянето на достъп на съответните външни институции до нея. Извършва прехвърляне на изходните данни в СВДВИ за всеки кандидат, уведомил ДФЗ – РА за промяна на контролиращо лице в периода на въвеждане на данни в СВДВИ. Осъществява методически контрол и изготвя при необходимост указания относно въвеждането на данните в СВДВИ“, което изпълнява изискванията на чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г.

Длъжностната характеристика е без дата на утвърждаване, както и към нея не е приложен акт за утвърждаването ѝ и/или други документи, поради което не може да се потвърди по безспорен начин изпълнението на дадената препоръка.

Препоръка 4 е частично изпълнена.

⁴⁵ Одитно доказателство № 3;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На министъра на земеделието, храните и горите и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция са дадени общо десет препоръки.

От дадените към министъра на земеделието, храните и горите препоръки, 2 (две) са изпълнени, 1 (една) не е изпълнена, 2 (две) са изпълнени частично и 1 (една) не подлежи на изпълнение. От дадените към изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ препоръки, 1 (една) е изпълнена, 2 (две) не са изпълнени и 1 (една) е частично изпълнена.

От дадените общо десет препоръки – 3 (три) са изпълнени, 3 (три) са изпълнени частично, 3 (три) не са изпълнени и 1 (една) не подлежи на изпълнение.

В хода на проверката са събрани 3 одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

ОПИС НА ПРИДРУЖАВАЩИТЕ ДОКЛАДА ДОКУМЕНТИ

№ по ред	Вид на документа	Брой листове
1	2	3
1.	Заповед № ПК-03-02-006 от 12.07.2021 г. на заместник-председател на Сметната палата за извършване на контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.	1
2.	Заповед № ПКР-03-02-006 от 12.07.2021 г. на заместник-председател на Сметната палата за определяне на срок за представяне на доклад за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките по одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.	1
3.	Декларации по чл. 42, ал. 2 от Закона за Сметната палата- одитори, членове на одитния екип	2
4.	Декларации по параграф 3 от МСВОИ 1220 за изисквания към независимостта на лицата, ангажирани в одита, които не са членове на одитния екип - 2 бр.	2
5.	Разписка от министъра на земеделието, храните и горите за получен екземпляр от заповед № ПК-03-02-006 от 12.07.2021 г. за възлагане на контрол за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517	1
6.	Разписка от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за получен екземпляр от заповед № ПК-03-02-006 от 12.07.2021 г. за възлагане на контрол за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517	1
	Общо:	8

ОПИС НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТА

№	Доказателства	Брой листа
1.	Писмо вх. № 04-09-21/2018 г. от 26.07.2021 г. от министъра на земеделието, храните и горите за представяне на информация за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки - Писмо вх. № 94-1721 от 14.07.2021 г. от ръководителя на одитния екип за искане на информация във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.“ за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.	7
2.	Писмо вх. № 04-09-21/2018 г. от 29.07.2021 г. от министъра на земеделието, храните и горите за представяне на информация и документи във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките с приложена Заповед № РД 09-835 от 20.08.2019 г. на министъра на земеделието, храните и горите за пускане в експлоатация на публичен електронен регистър по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз в т.ч. на диск:	2 листа и 1 бр. CD
2.1.	Информация с текущите роли на потребителите на регистъра, получена от Информационно обслужване АД	
2.2.	Заповед № РД09-501/26.06.2020 г. на министъра на земеделието и храните за утвърждаване на Процедура за промяна на данни и/или извършване на корекции в Регистъра на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по правилата за биологично производство	
2.3.	Заповед № РД 09-835 от 20.08.2019 г. на министъра на земеделието, храните и горите за пускане в експлоатация на публичен електронен регистър по чл. 16а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз	
2.4.	Процедура за промяна на данни и/или извършване на корекции в регистъра на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по правилата за биологично производство раздел	
2.5.	Наредба № 4 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.	
3.	Писмо вх. № 70-00-23/26.07.2021 г. от изпълнителния директор на ДФЗ, в отговор на писмо за искане на информация до ДФЗ относно изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517 в т.ч. на диск.;	4 листа и 1 бр. CD
3.1.	Принтскрийн на функционалност за автоматично извличане на данни от електронен регистър на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин - заявки №№ 18530, 18575, 18579 и 18580	
3.2.	Принтскрийн на заявка № 14640 за създаване на допълнителен модул, на който да се зарежда необходимата информация;	
3.3.	Принтскрийн на писмо № 02-0400/763 от 08.06.2018 г. относно разработване на информационна система за мониторинг на ПРСР 2014-2020 г.;	
3.4.	Процедура за одобряване/отхвърляне на заявления за редакция на данни в „система за въвеждане на данни от външни институции“, Приложение № 61 от Правилник на дирекция „Директни плащания“, версия 7.0;	
3.5.	Процедура за въвеждане и редакция на данни в „система за въвеждане на данни от външни институции“; . Приложение № 22 от Правилник на дирекция „Директни плащания“, версия 6.0	
3.6.	Длъжностна характеристика на длъжност „старши експерт“ в ДФЗ, дирекция „Директни плащания“, отдел „Прилагане на мярка 214/ПРСР 2007-2013 и мерки 10 и 11/2014-2020“.	
3.7	Писмо вх. № 02-5000/9#16 от 16.07.2021 г. от ръководителя на одитния екип за искане на информация във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517	
	Общо:	13 листа и 2 бр. CD